# Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

| | |
|---|---|
| **Vysoká škola** | Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave |
| **Fakulta** | FMK UCM |
| **Kód predmetu** | KMASK/25bdKOMU010/25 |
| **Názov predmetu** | žurnalistické žánre II. |
| **Rozsah** | 2P + 1S |
| **Počet kreditov** | 5 |
| **Vyučujúci** | Mgr. Zuzana Kvetanová, PhD. (prednášajúci), prof. PhDr. Hana Pravdová, PhD. (prednášajúci), Mgr. Monika Prostináková Hossová, PhD. (prednášajúci), Mgr. Lenka Rusňáková, PhD. (prednášajúci), PhDr. Bianka Francistyová, PhD. (prednášajúci), Mgr. Lenka Šamajová (prednášajúci) |

### Podmienky na absolvovanie predmetu

Záverečné hodnotenie pozostáva z dvoch povinných výstupov, na základe ktorých študenti preukazujú nadobudnuté vedomosti a zručnosti. Prvým je odovzdanie seminárnej práce (20 % z hodnotenia predmetu) na konci semestra. V nej prezentujú vlastnú žurnalistickú tvorbu. Odovzdanie seminárnej práce a jej požadovaná úroveň sú podmienkami pre účasť na ďalšom procese hodnotenia ich výsledkov štúdia. V prípade neodovzdania práce alebo jej nedostatočnej úrovne nie je študentom umožnené zúčastniť sa ďalšej časti skúšky. Druhou časťou je absolvovanie testu v písomnej forme (60 % z hodnotenia predmetu). Vedomostný test v písomnej podobe obsahuje otázky z problematiky žurnalistických žánrov z letného semestra. 10 % hodnotenia tvorí plnenie priebežných zadaní na seminároch, čo predstavuje ďalšiu podmienku k absolvovaniu predmetu žurnalistické žánre II.

Záverečná hodnotiaca stupnica:

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92 – 100 %›;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83 – 91 %›;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74 – 82 %›;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65 – 73 %›;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56 – 64 %›;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0 – 55 %›.

Študent môže získať spolu 100 bodov (100%):
10% hodnotenia tvorí účasť na prednáškach a seminároch
10% hodnotenia tvorí plnenie priebežných zadaní na seminároch
20% hodnotenia tvorí seminárna práca
60% hodnotenia tvorí písomná skúška

Pravidelná účasť na výučbe je ďalšou podmienkou úspešného absolvovania predmetu (10 % z hodnotenia predmetu). Povolené sú maximálne 2 absencie (t. j. 2 vyučovacie hodiny osobitne na prednáškach a

osobitne na seminároch), a to bez udania dôvodu. V prípade väčšieho počtu absencií (3 – 4 osobitne na prednáškach a osobitne na seminároch) je nutné predložiť lekárske potvrdenie svedčiace o závažných zdravotných problémoch, pre ktoré sa študent nemohol zúčastniť na vyučovaní. Jednotlivé prípady sa posudzujú individuálne, s prihliadnutím na okolnosti. V prípade schváleného individuálneho harmonogramu štúdia je nutná minimálne 50 % účasť na výučbe.

## Záverečné hodnotenie

Záverečná hodnotiaca stupnica:

A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92 – 100 %›;
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83 – 91 %›;
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74 – 82 %›;
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65 – 73 %›;
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56 – 64 %›;
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0 – 55 %›.

## Výsledky vzdelávania

Študent/študentka po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:

Teoretické vedomosti:
• vymedziť jednotlivé žurnalistické žánrové druhy v printových, rozhlasových, televíznych a multimediálnych médiách a ich zaradenie do príslušných žánrových skupín;
• charakterizovať žánrové dominanty, makrokompozíciu, mikrokompozíciu, syntax, lexiku a spôsoby výstavby komunikátov v jednotlivých typoch médií;
• vysvetliť kompozičné, lexikálne, rečové, obrazové a etické kritériá hodnotenia žurnalistických žánrov.

Zručnosti:
• identifikovať, správne pomenovať a zaradiť žurnalistické žánrové druhy v periodickej tlači, rozhlase, televízii a webových médiách;
• analyzovať žánrové dominanty a spôsoby výstavby komunikátov v auditívnych, audiovizuálnych a multimediálnych prejavoch;
• posudzovať úroveň prevedenia žurnalistických žánrov z hľadiska kompozičných, lexikálnych, rečových, obrazových a etických kritérií;
• tvoriť spravodajské a publicistické celky, ktoré možno využiť v praxi.

Kompetencie:
• samostatne a odborne zhodnotiť publikované žurnalistické texty na základe rozboru ich žánrových dominánt, kompozície, syntaxe a lexiky;
• tvoriť jednotlivé žurnalistické žánre uplatňujúce sa v súčasnej periodickej tlači tak, aby spĺňali požadované kvalitatívne kritériá;
• pri tvorbe a analýze textov primerane uplatňovať špecifické postupy výstavby textov, voľby syntaxe a adekvátnych lexikálnych prostriedkov.

## Stručná osnova predmetu

1. Rekapitulácia osobitostí žurnalistických žánrov v periodickej tlači. Rozhlasové médium, špecifiká rozhlasovej tvorby, funkcie rozhlasového vysielania, programová štruktúra, rozhlasové žánre, štýl, jazyk, interpretácia.
2. Vznik a vývoj žurnalistických žánrov v rozhlase, kategorizácia a typológia rozhlasových žurnalistických

žánrov.
3. Metodika tvorby žurnalistických žánrov v rozhlasovom médiu, komparácia prístupov v rozhlasovej tvorbe s tvorbou v periodickej tlači.
4. Spravodajstvo a spravodajské žánre v rozhlase.
5. Publicistika racionálneho typu v rozhlase, poznámka, glosa, rozhlasový komentár, publicistický rozhovor, rozhlasový dispečing, rozhlasová beseda, úvaha, rozhlasová prednáška, rozbor, recenzia, reportáž, esej, vlastnosti, kompozícia, lexika.
6. Publicistika emocionálneho typu v rozhlase, rozhlasový fejtón, črta, fíčer, rozhlasové rozprávanie, umelecko-publicistické pásmo, vlastnosti, kompozícia, lexika.
7. Televízne médium, špecifiká televíznej tvorby, funkcie televízneho vysielania, programová štruktúra, televízne žánre, štýl, jazyk, zobrazovanie, strihová skladba, interpretácia.
8. Vznik a vývoj žurnalistických žánrov v televízii, kategorizácia a typológia televíznych žurnalistických žánrov.
9. Metodika tvorby žurnalistických žánrov v televíznom médiu, komparácia prístupov v rozhlasovej s televíznou tvorbou.
10. Spravodajstvo a spravodajské žánre v televízii.
11. Publicistika racionálneho typu v televízii (analytická publicistika). Publicistika emocionálneho typu v televízii (umelecko-dokumentárne žánre).
12. Charakteristika a špecifiká tvorby žurnalistických žánrov v prostredí internetových médií, multiplatformová žurnalistika.

## Odporúčaná literatúra

1. Bučková, Z., & Rusňáková, L. (2017). Publicistika v periodickej tlači. Žurnalistika žánre. FMK UCM v Trnave.
2. Hudíková, Z., Pravdová, H., & Gažicová, A. (2020). The pragmatism of hybridisation logic of television news in Slovakia [Pragmatizmus logiky hybridizácie televízneho spravodajstva na Slovensku]. Communication Today, 11(1), 90-124.
3. Hudíková, Z., & Pravdová, H. (2020). Establishment Of Procedures In The Creation Of Extended Multimedia News Reports [Stanovenie postupov pri tvorbe rozšírených multimediálnych správ]. Media Literacy and Academic Research, 3(2), 125-140.
4. Hudíková, Z., Pravdová, H., & Blahút, D. (2021). Post-Lockdown Metamorphoses of Television Culture [Post-localisation metamorphoses of television culture]. Media Literacy and Academic Research, 4(2), 88-99.
5. Pravdová, H. (2017). Mediálne a kultúrne rámce multiplatformovej žurnalistiky. In Pravdová, H., Radošinská, J., & Višňovský, J. Koncepty a praktiky multiplatformovej žurnalistiky: Slovensko v sieťach digitálnych dial'nic. FMK UCM v Trnave.
6. Rusňáková, L., & Bučková, Z. (2019). Novinárska publicistika: vybrané žánrové druhy. FMK UCM v Trnave.

## Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský jazyk